

Terugkoppeling Kopgroep Rivierkreeft

4 februari 2025

Terugblik

Erik den Hertog blikt terug op de periode van september 2024 (toen de vorige kopgroep plaatsvond) tot nu. Er zijn veel gesprekken gevoerd achter de schermen. Vanuit de Unie is maximaal druk uitgeoefend op het ministerie van LNVN. Er is gewerkt aan het afronden en openbaar maken van de rapportage over governance van Wetgevingswerken, aanpassing van de Visserijwet, het plannen van momenten voor bestuurlijk gesprek over uitheemse rivierkreeften met het Ministerie van LNVN en het schrijven van stukken voor de bestuurlijke bespreking op 27 maart. Kopgroepleden reflecteren op deze periode en geven aan nog steeds eigenaarschap bij LNVN te missen, ook een gezamenlijke strategie en aanpak vanuit de waterschappen te missen en dat het allemaal niet snel genoeg gaat. Kopgroepleden vinden het belangrijk om te kijken naar hoe we elkaar kunnen versterken. Delfland en het RBO Rijn-West gaan beide een brief sturen naar het Ministerie over rivierkreeften. Het is van belang in beeld te hebben in welke wateren de massale aanwezigheid van rivierkreeften de beperkende factor is voor het halen van de KRW doelen (in eerdere instantie is hiervoor al een actie uitgevoerd). Welke wateren hebben prioriteit bij het vangen van uitheemse rivierkreeften? Waterschappen voelen zich verantwoordelijk voor systeemherstel.

Komende bestuurlijke overleggen

- Op 13 april vindt er een bestuurlijk overleg plaats tussen de Unie en Staatssecretaris Rummenie van LNVN over onder andere uitheemse rivierkreeften. In dat gesprek zullen hoogstwaarschijnlijk geen toezeggingen worden gedaan door de Staatssecretaris. De Unie wil tijdens dat gesprek de visie van de waterschappen op beheersing van uitheemse rivierkreeften (CWS 24-5a) van 22 maart 2024 en het rapport van de Universiteit van Utrecht over de governance van uitheemse rivierkreeften aanbieden. Daarnaast zal aan bod komen dat waterschappen niet geholpen zijn door uitvoering van de [motie van Campen](#) en dat de [contourennotitie van het landelijk aanvalsplan invasieve exoten](#) nauwelijks aandacht besteedt aan uitheemse rivierkreeften, wat opmerkelijk is.
- Op 27 maart vindt het BO Natuur plaats, waar de governance van uitheemse rivierkreeften op de agenda staat. In de oplegnotitie voor bespreking van het agendapunt (waaraan nu gewerkt wordt) staat dat de verantwoordelijkheid voor het treffen van beheersmaatregelen tegen de uitheemse rivierkreeft op grond van de Exotenverordening in zijn algemeenheid belegd is bij de Minister van LNVN. LNVN wil via de voorjaarsnota proberen 36 miljoen vrij te maken voor het wegvangen van uitheemse rivierkreeften. Als waterschappen bieden we aan het watersysteem robuust in te richten.

Over bovenstaande wordt vervolgens doorgesproken:

- Het is van belang om een gezamenlijk plan te hebben als het geld er inderdaad komt. Leg daarbij de prioriteit op de KRW wateren, maak inzichtelijk van welke waterlichamen het doelbereik beperkt wordt door de rivierkreeft (hier is in eerdere instantie al een voorzet voor gemaakt). Een plan zou dan in het 3^e kwartaal van 2026 klaar moeten zijn.
- Opgemerkt wordt dat eerder is afgesproken dat waterschappen kijken of het een optie is en wat ervoor nodig is om de eigen muskusratorganisaties in te gaan zetten bij het vangen van uitheemse rivierkreeften. Een aantal kopgroepleden geven aan geen rivierkreeft-bestrijdingsorganisaties op te willen richten.
- Hoe kunnen we elkaar als waterschappen versterken? De frustratie wordt breed gevoeld. Als er een brief gestuurd wordt, wat is dan het doel, wat is de boodschap en hoe zorgen we dat een brief andere processen versterkt?
- Stijn van Boxmeer geeft aan dat LNVN destijds voor een beheermaatregel gekozen heeft (beroepsvissers die op commerciële basis kreeften mogen vangen) die niet werkt en dat LNVN ook aangeeft systeemverantwoordelijke te zijn; dat geeft geen vertrouwen. De kosten die Delfland gaat

maken bij het bestrijden van rivierkreeft wil het waterschap verhalen op LVVN. De brief van Delfland aan LVVN wordt niet voor de 13^e februari verstuurd (als de Unie met Rummenie spreekt). Ook LVVN kent de strekking van de brief al, het zal geen verrassing zijn. Ook RBO Rijn-West overweegt een brief te sturen naar het ministerie.

- Josien van Capelle geeft aan dat het belangrijk is om landelijk inzicht te hebben in wat er gebeurt, er zijn ook waterschappen die niet in de kopgroep zitten die acties ondernemen tegen rivierkreeften. Als er geld beschikbaar komt is regievoering op acties nodig, waar wordt dan als eerste inzet gepleegd, wat zijn de prioritaire gebieden, en wat is er nodig om snel tot uitvoering te komen?

Sander Mager en Erik den Hertog concluderen aan het eind van de kopgroepbijeenkomst dat het positief is dat er twee bestuurlijke gesprekken op korte termijn zullen plaatsvinden, waarbij LVVN bekrachtigt dat ze een verantwoordelijkheid heeft in de rivierkreeftproblematiek. Er is nog geen geld, maar daar wil LVVN zich wel hard voor gaan maken. Het is de vraag hoe het er vervolgens praktisch uit ziet als er geld komt, en of het bedrag hoog genoeg is. In welke gebieden zou weggevangen moeten worden, hoe ziet de prioritering eruit ook in combinatie met systeemherstel? De provincies lijken een rol te krijgen bij verdeling van de gelden, waarbij ook de waterschappen betrokken zullen worden. Het projectplan van Delfland, om in de Natte Ecologisch Zones kreeften te gaan vangen, helpt om concreet te maken hoe een aanpak er praktisch uit kan zien.

Het volgende wordt afgesproken:

- De Unie stelt een bespreekstuk op voor de CWS van 7 maart (en wordt ter informatie gedeeld met de CWE) met daarin een voorstel om te komen tot een gezamenlijke strategie, om snel te kunnen handelen als geld beschikbaar komt.
- Afgesproken wordt dat de kopgroep rivierkreeft weer bijeen komt in de periode na het gesprek met de Staatssecretaris op 13 februari en voor het BO Natuur van 27 maart.